

enele silmanägemist mööda aruannet saatnud, luida neid õnnetumaid valmistatakse. „Walmistajad“ wõtawad ühe poisilese, nüliwad tema naha tükt-kaupa maha, panewad koera eht karu naha tütid asemele ja kaswatawad neid suure osawusega linnu, linnu waele poisilese teha üle ja üle tarune on. Sütega häwitatakse aega mööda heale-paelad ja õnnetumat peetakse kõige mõistuse häwitamiseks aastate kaupa ühes pimedas koopas linnu. On tema sedawiisi metsalise-wiisil ümberkäimise läbi tõe poolest metsalifeks saanud, siis näidatakse teda raha eest, kui üht metsas leitud „mets-inimest“. Khiina preestrid olla iseäranis osawad selles „mets-inimeste“ valmistamises.

Kohtumõistmised Afrika's.

Üks nuhtlus, mida Afrika rahwaste wägi-waldsed walitsejad kõige armsamini politika-süüde pärast oma alamate peale panewad, on „ä r a - s ö ö m i n e“, ilma pikema protsessita. Kui Stanley „Reiser“ Ntetsa juures Viktoria-järwel oli, siis on tema üht seesugust kohtu-otsust näinud. See „Reiser“ oli ühele alamale peamehele kätse annud, üht weikemat peameest, kes wastapanemise-kahtluse alla langenud, nenda nuhelda. See ametnik kogus ühe salgu sõewäge, langes kulla peale,

kus kahtluse-alune walitfes ja juba teisel päawal ei olnud teda enam. Ka teistest inimestest selles kallas ei jäänud keegi elama. Kulla sai maha põletatud, karjad ära aetud ja kõid laastatud, nagu oleksiwad rohutirtsu-parwed üle käinud. — Mõne Afrika rahwuskonna juures on aga ka juba midagi figinud, mis nagu seadus wälja näitab, nenda Rimburdalaste juures Keis-Afrika's. Arwab üks Rimburdalane, et teine temale ülekohut teinud, siis lähed tema oma suguaru peamehe juure kaebama. Kohtupääw saab määratud ja kohakonna wanemad mehed kohtumõistjateks kokku kutsutud. Kui wastased ei lepi, siis astub lohus kokku. Enne protsessi algamist piab kohtuwanematele üks kingitus, „suu-kahtitegemine“ toodud saama, lammaid, lihti, riidet ja orjasi. Kui ühel kohtu-käijal täit usaldust oma asja peale ei ole, siis toob tema kohtuwanematele peale kingituse „suu-kahtitegemiseks“ weel ühe kingituse „armu-andmiseks“, mis esimehest suurem piab olema. Tema wõib siis oma „õiguse“ peale julge olla, kui teisel mitte üht wägewat eestkostjat ei ole. — Afrikanlaste lihasse ja luusse kaswanud eba-usu juures, et kõid õnnetused ja pahandused nõidusest tulewad, ei wõi teifiti olla, kui et nendanimetatud „arstirohu-mehed“, umbes need, keda meie eba-usulased „targad“ nimetawad, kui asjatundjad protsessi juure kutsutud saawad.